

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

2. Vtrum Christus prout in Eucharistia possit cognoscere & cognosci?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

scilicet vnum magis influentem, qua magis propinquus esset, alterum minus influentem, quia magis remotus esset; ergo fatendum etiam esset, si duo ignes penetrarentur, tunc lignum approximatum non calefaciendum; quod tamen videtur incredibile, quia uterque ignis haberet extensionem sibi debitam; & de facto, quando corpus Christi nascentis penetratum fuit cum virginali claustro matris, negari non potest, quod tunc etiam eius cor ageret calefaciendo partes propinquas, sicut prius; non ergo impediatur eius operatio naturalis propter penetrationem cum alio corpore etiam calido, & à quo poterat partialiter tunc illa operatio procedere.

13. Respondetur tamen, non esse eandem rationem de igne penetrato cum alio igne, ac de igne posito absque extensione: ratio enim à nobis adducta, si quid probat, probat quidem in secundo casu, non in primo de duplici igne penetrato; quia tunc posset eadem actio procedere ab igne penetrato, quæ potuisset procedere ab eodem non penetrato. Dato enim, quod non posset uterque ignis penetratus naturaliter agere, eo quod actio illa respiceret vtrumque ignem æqualiter, propter æqualem distantiam vtriusque à passio; quem modum respiciendi nulla actio naturalis posset habere: dici tamen potest, quod in

Dei deter. eo casu Deus vt auctor naturæ determinaret vnum minus vt ex utroque, vt utroque illo igne penetrato, qui solus ageret, per inde ac si solus esset in illo spatio. Quando enim adest causa cum sufficienti virtute ad agendum, & non potest prodire in operationem, non propter defectum virtutis, vt ita dicam, sed propter abundantiam, pertinere videtur ad causam primam determinare illam indifferentiam ad vnum effectum limitatum. Sic, iuxta communem sententiam Philosophorum, ignis, qui ex se habet virtutem ad producendum hunc numero calorem, & illum, non tamen vtrumque simul naturaliter, determinatur à causa prima, vt producat hunc, & non illum; nam ex se habebat virtutem ad plures effectus, & quia non posset omnes, vel duos simul producere, nullum produceret, nisi determinaretur illa indifferentia à causa prima. Sic in nostro casu de contrario adfuit duæ causæ potentes singulæ scorsim producere eundem effectum, non tamen vtræque simul, eo quod illa actio esset entitatie supernaturalis. Pertinet ergo ad causam primam determinare causam, vt effectus, qui procedere poterat à singulis, sed non ab vtræque simul, procedat ab hac potius quam ab illa; sicut nunc determinat causam potentem producere duos effectus, sed non vtrumque simul, vt producat hunc potius quam illum. Hoc autem fieri non debet, quando agens, ignis, v. g. totum existeret simul absque extensione locali: quia non deberet determinari aliqua pars eius ignis, quæ sola ageret absque aliis; nam quæcumque pars determinaretur, haberet in se alias partes, quæ cum omnes essent simul, & agerent, sequeretur idem inconueniens, quod actio illa respiceret omnes æqualiter.

14. Adde, licet quantitas poneretur composita ex solis punctis, non posset connaturaliter operari in statu sacramentali: posset quippe aliquis, illa sententia admittit, contendere, quod in singulis punctis spatij Deus etiam posset, & deberet connaturaliter determinare vnum indiuisibile ignis, prout ibi existens, ageret in passum; in puncto autem sequenti spatij, aliud indiuisibile eiusdem ignis; ita vt si ignis, v. g. constaret ex viginti punctis, & esset sacramentaliter in hostia constante ex viginti punctis, totus ignis in singulis punctis hostiæ, tunc, inquam, actio procederet ab illis, sicut si essent sin-

gula in vno solo puncto spatij, nempe à puncto A, prout solum est in puncto spatij A, & à puncto B, sicut si esset in immediato solo puncto spatij, & sic de aliis, determinante Deo, in singulis punctis spatij vnum punctum ignis, quod solum prout in illo puncto spatij operetur. Hoc tamen, vt dixi, non satisfacit; quia actio naturalis, qua de facto singula puncta naturaliter operantur, non posset procedere ab vno indiuisibili diuiso ab aliis, etiam si quantitas componeretur ex solis punctis finitis: sicut enim non potest naturaliter existere vnum punctum scorsim, ita nec operari propter suam imperfectionem; prærequirit ergo coniunctionem vnus puncti cum aliis, & eodem modo prærequirit præsentiam vnus puncti esse coniunctam cum præsentia sequentis puncti, quod operatur cum isto: nam sicut requiritur vnitas ex parte agentis, & compositio ex multis punctis, sic requiritur præsentia vna composita ex multis præsentis punctorum. In illo autem casu non daretur talis vnitas ex parte præsentia; quia licet præsentia, v. g. manus Christi in tali parte spatij vnatur immediate cum præsentia brachij in eadem parte spatij, & cum præsentia eiusdem manus in parte proxima spatij, vt vidimus diff. 5. non tamen vnatur immediate cum præsentia brachij in parte proxima spatij, vt ibidem diximus: non ergo sit vna præsentia extensa ex præsentia manus in hac parte hostiæ, & ex præsentia brachij in parte proxima hostiæ, quia illæ duæ præsentia non viuuntur immediate inter se. Non ergo haberent illa duo puncta ignis vnā præsentiam continuam ad duo puncta spatij, sed essent quidem in spatio continuo, per duas tamen præsentias non continuas inter se. Sicut autem vnum indiuisibile ignis diuisum ab aliis non ageret naturaliter, sic vna præsentia ad vnum solum indiuisibile spatij diuisa ab aliis non videtur sufficiens præsentia ad agendum naturaliter, & sicut indiuisibile ignis ad causandum non solum requirit esse contiguum cum aliis, quæ operantur, sed etiam esse continuum, & vnum cum illis: sic præsentia vnus puncti ignis requisita ad causandum naturaliter, non solum requirit esse contiguum cum aliis præsentis aliorum punctorum, quæ agunt, sed etiam esse continuam, & vnā cum illis; non enim apparet, cur requiratur maior vnitas in ipsa virtute cauendi, quam in conditione requisita, qualis est approximatio. Cum ergo in Eucharistia præsentia vnus puncti in hoc spatio non vnatur cum præsentia alterius puncti in spatio proximo, sed sint quasi præsentia disparatæ, quantum quælibet componit præsentiam integram totius corporis in illa parte spatij; non videtur dari ibi præsentia agentis corporei naturaliter requisita ad agendum naturaliter. Video, hanc rationem totam neque esse demonstrationem, neque talem, quæ non sit adhuc exposita pluribus obiectionibus; sed tamen in re dubia præstat aliqualem rationem reddere, quam recurrere semper ad noua miracula, quæ fiant ad occultandum mysterium.

Duo puncta ignis non habent vnā præsentiam continuam.

Sunt præsentia disparatæ, quantum quælibet componit præsentiam integram totius corporis in illa parte spatij.

SECTIO II.

Vtrum Christus prout in Eucharistia, possit cognoscere, & cognosci?

Plures quæstiunculas sub hoc titulo comprehendimus, quas breuiter definiemus, utpote fere Philosophicas. Suppono ergo primo, quæstionem procedere connaturaliter loquendo; nam de potentia absoluta bene posset Christus, prout in Eucharistia, elicere quemcumque actum cognitionis, & cognosci etiam

15.

Hæ quæstiones procedunt connaturaliter loquendo.

etiam ab aliis, saltem cognitione intellectuali. Item, non quærimus, an per concomitantiam habeat Christus in Eucharistia etiam actus cognoscendi, & appetendi, quos habet in celo. Suppono enim, eos habere, quia omnes sunt independentes à loco.

Suppositio secunda.

Suppono secundo, non posse prout in Eucharistia elicere connaturaliter actum sensationis internum, vel externum, nec actum appetitus: quia hæc omnia sunt accidentia materialia: quare cum non possit accipere ab agente creato qualitatem materiale propter rationem traditam *sect. præcedenti*, non poterit etiam à seipso.

Suppositio tertia.

Suppono tertio, posse bene elicere actus spirituales scientiæ infusæ, per quam operatur independentem à phantasmatis; nihil enim impedit, quod isti actus producantur primo, & per se indivisibiliter in Eucharistia.

Prima difficultas.

16. Difficultas est de actibus intellectus qui dependent à phantasia.

Difficultas ergo est primo de actibus intellectus, qui dependent à phantasia, an possint elici connaturaliter à Christo, prout in Eucharistia? P. Suarez *sect. 3.* in fine negat, nisi forsitan Christus existens naturaliter in alio loco, habeat ibi actum phantasie: tunc enim etiam actus phantasie non poneretur per concomitantiam in Eucharistia, sufficeret haberi in alio loco, ut etiam in Eucharistia posset intellectus determinari ad intelligendum; nam distantia, vel propinquitas localis ipsorum actuum parum refert; quod idem concedit P. Vasquez *diff. 191. n. 27. & 28.*

Vasquez.

17. Conclusio.

Ego paulo aliter dicendum censeo, in primis si actus phantasie sit solum in celo, non posse intellectum determinari prout in Eucharistia ab actu phantasie ad intelligendum; quia hæc excitatio non fit solum formaliter, sed efficienter, quatenus per phantasma generatur, vel augetur aliqua species intellectualis; ut dixi in lib. de anima. Quare cum phantasma sit agens naturale, consequens est, ut intellectus prout in Eucharistia non possit determinari phantasmate absente, quia non potest phantasma distans operari efficienter: imo neque à phantasmate presenti ob defectum extensionis debitæ ad operandum; si, prout Suarez admittit, requiritur semper extensio debita in agente materiali, ut possit agere: nam phantasma in Eucharistia non habet eiusmodi extensionem.

18.

Cæterum, quoniam in iisdem lib. de anima dixi, dependentiam intellectus à phantasia non semper esse à priori, sed aliquando à posteriori; quia licet sæpe intellectus exciteretur à phantasia, aliquando tamen excitatur ab aliis actibus intelligendi, & tunc pendet à phantasia consequenter, quatenus scilicet phantasia excitatur ab eodem intellectu, ut exerceat operationem circa idem, vel simile obiectum propter connexionem utriusque potentie (de quo late ibi); tunc ergo, quando intellectus habet iam species obiectorum, & excitantur aliunde per alios præcedentes actus intellectus, non est, cur non possit operari prout in Eucharistia; quia licet prout ibi non possit phantasia comitari intellectum, non ideo minus, imo magis expedite operabitur intellectus, cum ad illos actus non indigeat confortio phantasie, neque antecedenter (ut suppono,) neque etiam consequenter ob impedimentum phantasie, sicut si Deus phantasmam destruxisset.

Quando intellectus habet species obiectorum, & excitatur ab aliis actibus intellectus, potest operari.

19.

Secunda difficultas an videri possit oculo corporeo.

Secunda difficultas.

Secunda difficultas est, utrum corpus Christi in Eucharistia possit naturaliter videri oculo corporeo;

& eadem fere difficultas est de aliis sensibus, ex iis tamen, quæ de visu dicuntur, poterit resolutio inferri ad alias sensationes. Nominales aliqui docent, posse naturaliter videri, nisi diuinitus impeditur ad occultandum mysterium. Communis tamen, & communior sententia negat; quia corpus Christi, prout in eo statu, non potest producere species sui in medio, ut constat ex supra dictis, sine quibus naturaliter videri non potest.

Tertia difficultas.

Hinc oritur tertia difficultas, an diuinitus possit videri corpus Christi in Eucharistia? Negat Suarez in præfati *sect. 4.* Probabilior tamen videtur pars affirmatiua, quam cum aliis docet Vasquez *diff. 191. cap. 2.* quia nulla in hoc apparet contradictio. Dicunt, illum modum præsentie esse extra totam latitudinem obiecti visibilis, non solum primarij, quod est lux & calor, sed etiam secundarij, quod est præsentia quantitativa; ergo non magis potest eleuari visus ad percipiendum illud obiectum, quam ad saporem, vel sonum. Respondetur, illam præsentiam esse quidem supernaturalem, non tamen esse extra latitudinem obiecti visibilis; quia sicut lux supernaturalis est intra latitudinem lucis, & sicut potest etiam vi sua eleuari ad videndam lucem indivisibilem, ita facilius ad videndam præsentiam diuinitus coloris existentem in spatio indivisibili; hoc enim non est plus quam videre plures partes coloris in eadem parte spatii, quod non extrahit à latitudine obiecti visibilis.

Obiiciunt aliqui primo, quia corpus Christi in hoc sacramento imitatur omnino, quoad modum essendi, res spirituales; hæc autem sunt omnino extra sphaeram visus corporei; ergo & corpus Christi in Eucharistia. Probatur consequentia, quia si aliquis sapor poneretur diuinitus taliter, ut imitaretur colorem, & appareret in omnibus color, non posset vilo modo percipi per gustum, qui non potest etiam diuinitus percipere colorem; ergo visus corporeus, qui non potest percipere res spirituales, non potuit etiam diuinitus percipere corpus Christi, quando in omnibus imitatur substantias spirituales.

Respondetur, quantumcumque imitetur res spirituales, adhuc retinere suum esse materiale; quare adhuc habet differentiam essentialē, per quam possit percipi à potentia illa, quæ non potest percipere obiecta vere spiritualia. Sic etiam sapor ille, qui imitaretur colorem, adhuc esset verus sapor, atque ideo adhuc posset diuinitus percipi à gustu, qui cognosceret verum saporem, qui aliis appareret color.

Sed contra obiiciunt secundo, quia visus non potest vilo modo percipere obiectum indivisibile, sed corpus Christi in Eucharistia, licet re vera in se sit diuinitus, existit tamen ad modum indivisibilis, ita ut etiam si diuinitus videretur, adhuc oculus non perciperet diuinitatem ipsius: hanc enim non potest oculus percipere, nisi ex extensione locali obiecti eo quod una pars appareret in alio loco ab alia parte. Vnde si duo ignes penetrarentur inter se, non perciperet oculus, quod ibi sint duo ignes, vel unus; perciperetur ergo corpus Christi ad modum unius indivisibilis.

Respondetur, in primis falsum est obiecta penetrata non percipi nisi ad modum obiecti simplicis, & indivisibilis; quando enim percipitur color intensus, qui constat ex pluribus gradibus coloris penetratis, non percipitur sicut color remissus, sed percipitur ipsa intensio; ergo percipitur pluralitas graduum penetratorum. Similiter quando tactus percipitur

percipimus temperamentum ex quatuor qualitatibus, omnes illas percipimus, licet sint penetratae in eadem parte subiecti, & percipimus aliud, quam si esset una sola ex illis qualitatibus. Sic ergo qui diuinitus videret corpus Christi in una parte hostiae, hoc est, omnes partes corporis Christi ibi existentes, vere plus perciperet, quam si videret sola unam partem; videret enim omnes illos colores omnium partium, licet propter penetrationem non discerneret sufficienter ad iudicandum esse plures, sed tamen videret plus quam si videret unam solam partem, vel unum solum colorem: iudicaret tamen esse aliquem colorem mixtum propter confusione, qua omnes illi colores simul perciperentur.

25. Deinde, ad id, quod obiicitur de obiecto vere indiuisibili, quod scilicet oculus videre non posset, responderi potest primo, si detur indiuisibile lucis, & illud sit lux, & separaret diuinitus ab omnibus partibus, posset quidem diuinitus eleuari oculus ad illud percipiendum, praeterquam cum posset illud indiuisibile lucis diuinitus constitui in spatio extenso, & magno, proinde de facto indiuisibilia corporis Christi singula sunt in toto spatio hostiae. Si ergo ita constitueretur lux indiuisibilis in spatio centum palmorum, percipi etiam posset; imo non posset discerni ex illa visione, an esset lux indiuisibilis, an diuisibilis, & extensa, cum totum illud spatium extensum esset lucidum. Si autem indiuisibile lucis non sit lux, transeat, illud non posse videri solum; negatur tamen paritas de corpore Christi in Eucharistia; quia licet totum existat indiuisibiliter, id tamen, quod videretur, non esset indiuisibile, sed diuisibile, atque adeo verus color, qui est obiectum visus. Et quidem si indiuisibile coloris non est color, oculus videns diuinitus colorem diuisibilem etiam in puncto spatij, bene discerneret illum ab eo, qui non est color, quamuis propter confusione cognitionis non posset discernere, an esset entitas diuisibilis, vel indiuisibilis: sicut de facto oculus videns colorem intensum discernit bene illum a colore remisso, licet non discernat, an sit aliquid diuisibile, vel indiuisibile. Denique licet concedatur, quod non potest color existens in solo indiuisibili spatij percipi visu corporeo etiam diuinitus, non sequitur, corpus Christi non posse percipi in Eucharistia. Sicut enim non repugnat, videri indiuisibilis coloris simul cum aliis partibus, quae iam obiectum occupat spatium extensum; sic non repugnat videri corpus Christi existens totum simul in indiuisibili, quando non videretur existens in solo indiuisibili, sed simul in partibus spatij, iam non videretur in spatio extenso, sicut indiuisibile lucis occupans diuinitus spatium bipalmare, posset diuinitus videri, si esset vera lux in sua entitate.

26. Tertio obiiciunt, quia visus corporeus numquam percipit rem, quin percipiat eius figuram, & pulchritudinem: si videret autem corpus Christi in Eucharistia, non perciperet eius figuram: qualem enim: triangularem, rotundam, vel quadratam? ergo sicut figura, & pulchritudo visibilis est, & tamen in Eucharistia non potest percipi, sic neque ipse color in illo statu Sacramentali.

Respondetur, figuram, vel pulchritudinem organicam non esse obiectum visus, sed situale, eo modo, quo videri potest; quae non addit aliquid posituum supra praesentiam actualem, ut supra diximus *disp. 8. sect. 2.* & ex qua arguitur cognoscitur figura, & pulchritudo organica. In Eucharistia ergo perciperetur color, non visa pulchritudine, aut figura situali, quia nulla esset. Sicut in casu posito, si lux indiuisibilis poneretur in spatio bipalmari, &

oculus videret totum illud spatium illuminatum, non videret tamen figuram situalem lucis, quia figura est dispositio partium, illa autem lux non haberet partes; sic in Eucharistia videret colorem, non visa figura situali, quia haec est dispositio partium in ordine ad diuersas partes spatij occupandas, quod non habent in Eucharistia, cum omnes partes sint in qualibet parte spatij. Loco tamen figurae situalis, quae est talis vbicatio partium, videret oculus illam aliam vbicationem supernaturalem, quam partes habent in hoc Sacramento. Videret, inquam, eo modo, quo explicatum est supra *disp. 5. sect. 4.*

Potes, utrum possit videri corpus Christi extensum prout in Eucharistia? Negat Suarez ubi supra. Ego tamen probabile censeo, posse in hoc sensu, quod (si quidem totum corpus est in quauis parte spatij) Deus ostendat in una parte spatij unam solam partem corporis, v.g. caput, cum sola praesentia capitis, quam ibi habet, & in parte proxima colulum, &c. & sic de singulis; quare si ponatur hostia magnitudinis humanae, apparebit vere Christus in tota hostia, & non in quauis parte, ostendente Deo in singulis partibus hostiae unam partem Christi, & occultando praesentias aliarum partium.

Ex dictis de visu constat, quid dicendum sit de aliis sensibus: nam similiter potest diuinitus sentiri Christus in Eucharistia per gustum, olfactum, auditum, & tactum: licet, quod attinet ad figuram, non posset percipi per tactum, quia non retinet ibi figuram situalem, nisi forsitan faceret Deus, quod in una parte hostiae sentiretur una sola pars ossis, & in parte proxima hostiae alia pars ossis, donec perciperetur totum os; sicut diximus, posse videri hoc modo totum Christum, cum aliqua quasi extensione, impediendo Deo cognitionem aliarum partium.

Quarta difficultas.

Quarta difficultas esse potest, utrum praesentia corporis Christi in Eucharistia possit cognosci ab intellectu creato naturali virtute: Certum est posse cognosci scientia beata, vel infusa, & abstractiue etiam lumine fidei: certum etiam mihi est, absentiam panis cognosci à demone virtute naturali, licet posset forte formidare, an sibi occulteretur illa substantia, cum videat ibi manere accidentia. Denique mihi valde probabile est, mysterium hoc, quoad eius possibilitatem posse sciri ab intellectu Angelico; licet etiam naturali virtute sciri potest, Deum posse operari miracula, & entia supernaturalia. Dubitatur ergo, an naturali virtute Angelus cognoscere possit actualem existentiam praesentiae corporis Christi? Affirmat Scotus cum aliis, quos affert Suarez in praesenti *sect. 5.* Negat tamen communis, & vera sententia, eo quod illa praesentia est entitatie supernaturalis: quare sicut gratia, unio hypostatica, & aliae entitates supernaturales non sunt naturaliter cognoscibiles ab Angelo; sic nec illa praesentia; quae est quaestio generalis pertinens ad materiam de Angelis. Fateor, hac ratione solum probari de praesentia corporis, non de praesentia animae Christi in Eucharistia, quam supra *disp. 6.* diximus non videri supernaturalem in sua entitate.

Quinta difficultas.

Hinc nascitur vltima difficultas, an, si corpus Christi alibi non existeret, nisi in Eucharistia posset naturaliter cognosci ab Angelo existentia ipsius corporis, licet lateret modus praesentiae? Respondeo, verius videri posse, quia existentia ipsius corporis est

27.
Quaestio, Satisf.

28.
Iam ex his de visu constat quid dicendum sit de alijs sensibus.

29.
Multa hic supponuntur certa.

Statu quaestio.
Communis est vera sententia.

30.
Alia difficultas soluitur.

est entitas naturalis; ergo illa esset intra spheram cognitionis Angelicæ. Dices, cognitio intuitiua terminatur ad obiectum vt præsens; ergo eo ipso, quod Angelus videret corpus Christi, videret illud esse præsens ibi, & per consequens videret eius præsentiam. Respondeo, cognitionem intuitiuam intellectualem solum terminari ad rem vt existentem: sciret ergo Angelus, corpus Christi existere, non tamen vbi existeret: sicut Deus pro illo priori, quo corpus antecedit ad suam vocationem, intuetur existentiam corporis exigentis vocationem: & tamen pro illo priori non cognoscit præsentiam localem ipsius corporis. Cur ergo similiter non posset intuitio Angeli terminari ad solam existentiam corporis Christi, & non ad præsentiam.

DISPUTATIO X.

De accidentibus panis, & vini, quæ remanent in Eucharistia.

SECTIO I. *Quæ accidentia manent in Eucharistia; & quomodo.*

SECTIO II. *Quomodo species agere, pativæ possint; & an ex ipsis aliquid generetur.*

SECTIO III. *Quando, & quomodo accidentia desinant continere Christum Dominum.*

DE hoc agit S. Thomas per totam q. 77. Hæc etiam materia magna ex parte philosophica est, ideo breuiter percurrere, vt ad ea, quæ magis Theologica sunt, progrediamur.

SECTIO I.

Quæ accidentia manent in Eucharistia; & quomodo?

Certum de fide est, manere aliqua accidentia, vt habetur in Concilio Florentino, in Decreto Eugenij, in Conc. Lateran. relato in cap. *Firmiter*. §. *Vna vero*. de Summa Trinitate; & in Tridentino sess. 13. can. 2. in Constantiens. sess. 8. Certum item est, manere sine subiecto, vt habetur in sess. 8. Concil. Constant. vbi damnatur propositio hæc Ioannis VViclef: *Accidentia panis non manent sine subiecto in hoc Sacramento*. Dubitari tamen potest, primo, quæ accidentia panis, & vini manent in Eucharistia; Et in primis certum est, accidentia modalia, quæ immediate afficiebant substantiam panis, non manere, ex. gr. vocationem panis, & alia huiusmodi; quia modus nec diuinitus potest esse sine re, quam modificat. De accidentibus vero realibus non est dubium, quin manent omnia illa, quæ sensibus percipi possunt: de his enim ad minus loquuntur Concilia, dum dicunt species panis, & vini manere. Difficultas est, an aliquæ qualitates occultæ manent.

P. Suarez in præfati *disp. 56. sect. 1.* censet, omnia manere, quia omnia subiectantur in quantitate, quæ remanet: cæterum addit, hoc non esse de fide, nisi quoad qualitates sensibiles, quæ vocantur species, quia earum habemus species; nec ex veritate mysterij, nec ad ipsum occultandum necessarium erat, alia accidentia manere.

P. Vaquez in præfati *disp. 149. cap. 1.* docet, de fide esse, quod manent omnia accidentia realia, tum quia definitiones Conciliorum sunt indefinitæ, & per consequens vniuersaliter accipiendæ, tum

etiam quia, manentibus quatuor primis qualitatibus, non potuerunt non manere aliæ omnes secundæ; quia omnes oriuntur ex temperamento primarum. Cæterum hoc fundamentum philosophicum, quod ipse appellat firmissimum, facile diluitur potest; quia licet aliæ qualitates dicantur secundæ, quia oriuntur ex primis, non tamen oportet, quod oriuntur ex primis immediate, exempli gratia, licet potentia visiva oriatur ex temperamento primarum qualitarum, non tamen immediate, sed mediate, quatenus primæ qualitates disponunt materiam ad introductionem animæ, à qua dimanat potentia visiva: quare, ablata anima, etiam si maneret idem temperamentum, non fluere connaturaliter potentia visiva: ergo ex eo, quod maneat temperamentum panis, non fit, quod etiam, ablata substantia, debeant connaturaliter manere omnes passionibus panis.

Melius arguit idem Vasquez ad hominem pro sua sententia; quia si nomine specierum non intelliguntur omnia accidentia realia panis, sequitur esse de fide, quod non omnia manent (quod nemo concedet); & sequela probatur ex Tridentino supra docente, manere dumtaxat species panis; ergo alia omnia præter species non manent. Certum ergo est, manere omnia accidentia realia panis, & vini, quia nulla potest excogitari qualitas panis, vel vini, quæ vel in se ipsa, vel saltem in suo effectu sensibus non percipiatur; nulla enim est qualitas adeo occulta, quæ non sit ordinata ad effectum sensibilem, qualis est qualitas occulta piperis ad calefaciendum, vel mordacitas vini, & alia huiusmodi: ergo cum certum sit, species manere, certum iam erit manere omnes qualitates; omnes enim sunt species, quatenus mediate, vel immediate sensibus deprehenduntur.

Secundo dubitari potest, vtrum alia accidentia manent in quantitate, an omnia æque per se: Hæc quaestio supponit, quantitatem esse quoddam peculiare accidens distinctum à substantia; quod in præfati non est disputandum, sed supponendum cum communi sententia. Ex dicendis tamen potest aliquod fundamentum desumi ad confirmandam illam communem sententiam. Quæstio ergo præfata est merè Physica, vtrum quantitas sit commune subiectum aliorum accidentium; quam tractavi in 1. *Physicæ*. vbi dixi, stando in ratione non esse improbabile, quod omnia accidentia subiectentur immediate in ipsa substantia: nec enim oppositum concedendum esset, omnia accidentia panis manere æque per se, & sine subiecto mediato, & immediato. Item in Eucharistia non dari album, lapidum, &c. sed albedinem, saporem, odorem, &c. item qualitates illas non posse pro illo statu naturaliter corrumpi, vel produci ab agentibus naturalibus, quia omnes conseruantur concursu creatiuo: Deum tamen ad præsentiam agentis creati illas destruere, vel producere, occultandi mysterij causa: & denique mota quantitate localiter, non moueri alia accidentia ex vi vnionis, quam habeant cum quantitate, sed vel à Deo immediate, vel ab ipsa quantitate, aut corpore Christi habente diuinitus vim trahendi secum illa accidentia, quando localiter mouetur. In quam sententiam vltra alios auctores accessit P. Lessius de Perfectionibus Diuinis lib. 12. n. 112. Eandem sententiam amplexi sunt P. Hurtado *Disp. 6. Physicæ* sect. 6. & P. Arriaga *Disp. 5. sect. 2. subsect. 5.*

Obiici potest, hoc esse multiplicare miracula sine necessitate. Respondent distinguendo, multiplicari

1.
Conc. Flor.
Lateran.
Trident.
Constant.

Dubitar
quæ acciden
tia manent.

Accidentia
modalia non
remanent, se
cundum alia.

2.
Suarez.
Sententia Sua
rez.

3.
Vaquez.
Sententia &
fundamentu
Vaquez.